

Salvem el castell!

Un crit de protesta però també de reivindicació semblant s'ha tornat a sentir però aquesta vegada no prové del litoral malmès pels embats d'un progrés mal entès, sinó de l'interior, de secà, com aquell qui diu. Concretament, el clam «Salvem el Castell!» prové en aquest cas d'un moviment format per veïnes i veïns de Montjuïc que han decidit alçar la veu per defensar l'espai avui en ruïnes que es va aixecar l'any 1653 en temps de Felip IV just després de la Guerra dels Segadors per defensar la ciutat dels atacs de l'exèrcit francès i evitar la repetició dels actes de violència. La fortalesa, de planta quadrada amb façanes i camins coberts en tot el seu perímetre i amb quatre torres exteriors estratègicament situades va ser important durant totes les guerres franceses i un objectiu per aconseguir entrar a la ciutat de Girona. Així, el 1675 el castell va ser pres pel mariscal Schömburg que se'n retirà temps després, però va tornar ser ocupat l'any 1811 pels francesos. Va patir el perllongat setge de la ciutat fins la seva capitulació aprofitant l'avinentsa de la malaltia del general Álvarez de Castro, però va tornar ser ocupat fins que l'exèrcit gavatx es va retirar l'any 1814 deixant pràcticament en ruïnes el castell després de volar la veïna Torre Gironella i d'altres construccions de defensa d'aquella zona. Els amics del Castell que han endegat la iniciativa denuncien que la manca de manteniment d'aquest espai que està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional posa en risc la seva integritat. És una preocupació ben raonable com també ho és la demanda d'un pla de futur que contempli no només la recuperació i consolidació de les muralles i les torres sinó també la creació d'un espai de memòria viva, amb unes instal·lacions museístiques dedicades justament a la mateixa història del barri, amb una profunda revitalització comunitària via activitats culturals, esportives i lúdiques. Un veí de Montjuïc, Iban Ocaña, ha treballat en un projecte que proposa la construcció d'una biblioteca i un restaurant a l'interior del castell i convertir el pati d'armes en un mirador sobre la ciutat, utilitzant ciment armat que combinaria amb les estructures preexistents i les antigues voltes de la fortalesa. Són bones idees que han d'anar configurant una proposta de futur que necessàriament hauria de començar perquè l'Ajuntament de Girona s'ho cregués i apostés no només per tallar les herbes de tant en tant sinó que incorporés un autèntic projecte que hauria de posar les bases d'una transformació del castell en un emblema viu de la ciutat. L'advocat i resident al Montjuïc del barraquisme dels anys 60 Ramon Llorente publicava en aquest DdG un magnífic article recordant els «20 anys de memòria recuperada». Efectivament, l'idea de trobades col·lectives que en el seu moment va impulsar l'alcaldeessa Anna Pagans s'ha consolidat any rere any. Ara falta que es recuperi també la proposta de convertir el castell en el lloc de memòria, convivència i orgull per a futures generacions. Uns desitjos i uns anhels veïnals que encaixarien perfectament amb un autèntic projecte de ciutat.

Font del document: <https://www.diaridegirona.cat/opinio/2026/07/03/salvem-castell-132104882.html>